

บทที่ 4

วิธีวิจัย

ประเภทการวิจัย

การศึกษาแบบแผนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดนครราชสีมา: การวิเคราะห์เชิงภูมิศาสตร์การเลือกตั้ง โดยศึกษาผลการเลือกตั้งทั่วไปรวม 3 ครั้ง คือ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 วันที่ 22 มีนาคม 2535 และวันที่ 13 กันยายน 2535 และเป็นการศึกษาครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด ซึ่งจังหวัดนครราชสีมามีประชากรเป็นจำนวนมากกว่า 2 ล้านคน วิธีการวิจัยจึงใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) อาศัยการเก็บข้อมูลตามสัดส่วนของประชากรวิจัย เพื่อเป็นตัวแทนการวิจัยนี้ โดยออกสำรวจ

ประชากรวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรวิจัย ได้แก่ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) โดยแบ่งพื้นที่จังหวัดเป็น 2 กลุ่มย่อย (stratum) คือ พื้นที่เขตเมือง ซึ่งได้แก่พื้นที่ในเขตเทศบาล และพื้นที่ชนบท ซึ่งได้แก่พื้นที่นอกเขตเทศบาล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก ใช้การสุ่มตัวอย่างเชิงกลุ่มบริเวณ (Cluster Sampling) กำหนดพื้นที่เพื่อการสุ่มตัวอย่างจาก 24 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ของจังหวัดนครราชสีมา ตามการแบ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 คือ 5 เขต คัดเลือกอำเภอจากเขตเลือกตั้งทั้ง 5 เขต ที่มีสภาพความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของประชากรวิจัยที่เด่นชัดคือ มีพื้นที่เขตเมือง และเขตชนบท เจาะจงอำเภอที่มีเขตเทศบาลเป็นอันดับแรกได้ทั้งหมด 10 อำเภอ ใน 5 เขตเลือกตั้ง ได้แก่

- เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองนครราชสีมา
- เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว
- เขตเลือกตั้งที่ 3 อำเภอห้วยแถลง อำเภอจักราช
- เขตเลือกตั้งที่ 4 อำเภอโนนสูง อำเภอพิมาย
- เขตเลือกตั้งที่ 5 อำเภอบัวใหญ่ อำเภอโนนไทย อำเภอคง

ขั้นตอนที่สอง สุ่มตำบลใน 10 อำเภอ ได้ผลดังนี้

<u>อำเภอเมืองนครราชสีมา</u>	เทศบาลเมืองนครราชสีมา ตำบลบ้านโพธิ์ ตำบลหนองบัวศาลา
<u>อำเภอปากช่อง</u>	ตำบลบ้านหัน ตำบลลาดบัวขาว ตำบลคูคตน้อย
<u>อำเภอห้วยแถลง</u>	ตำบลห้วยแถลง ตำบลบ้านสวาย ตำบลเมืองพลับพลา
<u>อำเภอจักราช</u>	ตำบลสีสุก ตำบลหนองยาง ตำบลช้างทอง
<u>อำเภอโนนสูง</u>	ตำบลใหม่ ตำบลธารปราสาท เทศบาลตำบลโนนสูง
<u>อำเภอพิมาย</u>	ตำบลสัมฤทธิ์ ตำบลโบสถ์ ตำบลท่าหลวง
<u>อำเภอบัวใหญ่</u>	ตำบลห้วยยาง ตำบลเสมาใหม่ เทศบาลอำเภอบัวใหญ่
<u>อำเภอโนนไทย</u>	ตำบลสำโรง ตำบลโนนไทย
<u>อำเภอคง</u>	ตำบลเมืองคง ตำบลคูท ตำบลเทพกลับ

ขั้นตอนที่สาม ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มธรรมดา (Simple Random Sampling) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างอำเภอละ 150 คน รวม 1,500 คน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.1 แผนที่แบ่งเขตการปกครองของจังหวัดนครราชสีมา
 - 1.2 แผนที่แสดงเขตเลือกตั้งของจังหวัดนครราชสีมา

- 1.3 เอกสารการเลือกตั้งของจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2535
- 1.4 ข้อมูลผลการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2531
2535 2 ครั้ง รวม 3 ครั้ง
- 1.5 แบบสอบถามผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบให้เลือกตอบ แบ่งเป็น 5 ส่วน คือ

- ก. สถานที่อยู่และสถานภาพของผู้ตอบ
- ข. ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- ค. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- ง. ความผูกพันต่อพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- จ. ความสนใจต่อพรรคการเมือง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง
ความเห็นตามหัวข้อต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ของพรรคการเมือง
- ข. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องการทดสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเป็นการทดสอบความสมบูรณ์ในเนื้อหาว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้นสามารถครอบคลุมขอบข่ายตัวแปรที่ถูกกำหนดสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งคาดว่ามีความสมบูรณ์ระดับหนึ่ง นอกจากนั้นยังได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ตรงตามเนื้อหา การทดสอบความน่าเชื่อถือ เมื่อทดสอบความเที่ยงตรงแม่นยำของเครื่องมือที่ใช้วัดคือแบบสอบถามวิธีการทดสอบ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทดสอบก่อน (pre-test) ก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ทำการตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจและตอบคำถามได้ดี จากนั้นผู้วิจัยจึงลงมือทดสอบในพื้นที่จริง คือ จังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ทราบพฤติกรรมและแบบแผนการเลือกตั้งอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อแบบแผนพฤติกรรมการเลือกตั้ง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS PCT และเลือกใช้เทคนิคทางสถิติประกอบการวิเคราะห์ที่มีความเหมาะสมตามจุดมุ่งหมาย เพื่อการนำเสนอข้อมูล เช่น การแจกแจงความถี่ การหาความสัมพันธ์ในรูปร้อยละ การสร้างตารางได้ เป็นต้น

2. ในการวิเคราะห์พฤติกรรมและแบบแผนการเลือกตั้ง ได้จัดสร้างแผนที่เขตเลือกตั้งแต่ละเขต เพื่ออธิบายเปรียบเทียบการเลือกตั้งวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 วันที่ 22 มีนาคม 2535 และวันที่ 13 กันยายน 2535 โดยกำหนดสัญลักษณ์เป็นสีแทน เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ ของพรรคการเมือง ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง และความนิยมพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในแต่ละเขตเลือกตั้ง ซึ่งมีความแตกต่างกันในสถานที่อยู่คือในเขตเมืองและเขตชนบท และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย